



Fäbodrar i Floda socken

Fäbodrar, buôr, i Floda socken.

Fäbodväsendet har troligen sina rötter i medeltiden, enligt vissa källor redan under vikingatiden. Det uppstod när betet runt byarna inte längre räckte till för de växande behoven. Således anlade man och flyttade sommartid till "buo" (fäboden), slåtter bedrevs på de öppna tåkterna medan djuren till största delen hölls på skogen. Lövtäkt bidrog till att dryga ut vinterfodret, ännu kan man hitta gamla grova träd med tydliga spår av lövtäkt.

Fäbodbruket uppnådde sin höjdpunkt i slutet av 1800-talet, för att därefter minska i snabb takt fram till våra dagar. Genom införandet av handelsgödsel ändrades förutsättningarna radikalt. Den ökade effektiviteten av åkerbruket medförde att åkermarken runt byarna inte bara räckte till spannmålsodling, utan nu kunde man även odla djurfoder här. Man fick betydligt mer foder med mindre arbetsinsats än på skogsbetet och slåtterängarna.

De flesta fäbodarna har stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen kvar varav flera byggnader är från 1600-talet och tidigare. Några fäbodrar är idag övergivna och skogen har tagit tillbaka vad den en gång förlorat. På andra hävdas ännu en begränsad areal av de gamla hackslogarna, mer för traditionens skull eller av estetiska skäl än för att skörda djurfoder.

Vid fäbodransakningen 1663/64 (tidigast kända förteckning) fanns 12 och vid storskiftet (1806-1812) fanns 17 "buôr" i Floda socken.

Innehållsförteckning

Fäbodrar i Floda socken	Sida
FÖRTECKNING ÖVER FÄBODAR, BUÔR, I FLODA SOCKEN	2
1 KLÄBERGET	2
2 EKFÄNNISBERGET	3
3 TÄCKSBERGET	3
4 MOSSELBUO	3
5 SANDVIKEN	4
6 FLOBERGET	4
7 BUGELBERGET	4
8 VÅLBERGET	5
9 NYBERGET	5
10 HAG RISÅSA	5
11 RISÅSA	5
12 FAGERBERGET	6
13 SÄLBUO med Prästbuo	6
14 SKÄRKLACKEN	7
15 TYRSBERGET	7
16 LÖVBERGET	8
17 ORSBERGET	8
Förklaringar till några angivna ytmått	8
Karta för att hitta till olika fäbodrar, buôr	9
Litteraturförteckning	9



Fäboddar i Floda socken

FÖRTECKNING ÖVER FÄBODAR, BUÔR, I FLODA SOCKEN

- Antalet delägare i olika fäboddar, buôr, vid storskiftet (1806-12).

		Fäbodställen (buôr) i Floda socken																
		Bugelberget	Ekfensberget	Fagerberget	Floberget	Hag Risåsa	Kläberget	Lövberget	Mosselbuo	Nyberget	Orsberget	Risåsa	Sandviken	Skärklacken	Sälbuo	Tyrsberget	Täcksberget	Vålberget
Byar i Floda socken	Källbäcken			6			10											
	Gåsholmen						12											
	Ovanmejdjan						2									3		
	Handbacken						11									9		
	Forsen						9											
	Björboby			26			10									14	17	
	Holsåker		5		7		19				6		1	1				
	Mossel							58										
	Kyrkbyn		2		6		5				2		3					
	Syrholn				11		4						8					
	Bäckbyn			1										5				
	Svedjebyn			4										1	2			
	Sälje				3	4				1		6		7				
	Hagen	5				12				29		2		1	12			20
	Sunnanbyn	1										6		3	1			
	Tallriset	3										10		1	6			
	Forsgårde											9		4	22			
	Summa:	9	7	37	27	16	28	54	58	30	9	33	12	23	43	26	17	20

1 KLÄBERGET

Kläberget omnämns 1664 och hade då 5 brukare från Floda. Vid storskiftet 1806-12 var delägarna 28, varav 19 från Holsåker, 5 från Kyrkbyn och 4 från Syrholn. Kläberget brukades för fäboddrift in på 1960-talet. Stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar.

Längst upp i socknens nordvästra hörn, på det 398 m höga Kläbergets sydvästsluttning, ligger fäboden med samma namn. I slutet på 1800-talet var en skogsbrand ytterst nära att ödelägga fäboden, den kom så nära att gårdsgårdarna brann upp.

De grova lövträden har tidigare nyttjats för lövtäkt, så kallad hamling. Strykning av rönn och skärning av sälj inleddes förr på midsommardagen. Lindarna som finns i Kläberget lär ha planterats av "Kläbergubben" –ovanpå en nergrävd silverskatt.

Kläberget beskrivs som ett område med stort kulturhistoriskt och miljömässigt värde. Vid inventeringen av Dalarnas ängs- och betesmarker 1988-90 konstaterades att Kläberget har en åtminstone 300-årig kontinuitet i hävden. De gamla och välbevarade hamlade träden betecknas som intressanta.



Fäbodrar i Floda socken

2 EKFÄNNSBERGET

”Eckfällbärgen” omnämns 1664 och hade då 3 brukare från Kyrkbyn i Floda. Vid storskiftet 1806-12 var det en av socknens mindre fäbodrar med 7 delägare, varav 5 från Holsåker och 2 från Kyrkbyn. Ekfännsberget brukades för fäboddrift till slutet av 1970-talet. Stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar.

Fäboden ligger i en svag, småkuperad sydslutning mot Långtjärnen. Den öppna marken utgör en ovanligt stor sammanhängande hävdad yta, hackslogar omväxlar med gamla åkrar. Välbevarade fägor med bibehållna gårdsgårdssystem ger tillsammans med bebyggelsen och de öppna markerna fäboden ett genuint ålderdomligt utseende.

Det finns flera gamla historier om björnjakter i trakterna av Ekfännsberget. En sorglustig historia, vars sanningshalt det finns skäl att betvivla och vars tillkomst säkerligen får tillskrivas rivalitet, handlar om tre Näsjägare som undersökte ett björnide. En av dem kröp in för att se om björnen låg kvar. Kamraterna lovade att dra ut honom i benen så snart han sparkade. Men när den modige drogs ut saknade han huvud, vilket föranledde en av kamraterna att fråga:

- Kom du tä si om han hadd nå huvu då han kröp in?

Ekfännsberget bedöms som ett område med ett kulturhistoriskt och miljömässigt värde. I inventeringen av Dalarnas ängs- och betesmarker 1988-90 betecknas fäbodarna som värdefulla med hänvisning till lång hävdkontinuitet och stora skönhetsvärden.

3 TÄCKSBERGET

”Tägberget” omnämns 1664 och hade då 3 brukare. Vid storskiftet 1806-12 kallades det ”Tägsberget” och hade då 17 delägare och en inägoareal av 47 tunnland och 12 kappland. Täcksberget brukades för fäboddrift till slutet av 1950-talet. Stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar.

På Täcksbergets sydligaste utlöpare hittas fäboden med samma namn. Fäboden som ligger i en svag sydvästslutning består av en central väl samlad del och några gläntor en bit därifrån.

Fäboden har i Dalarnas ängs- och hagmarkinventering bedömts ha höga värden. Trots att djurhållningen upphörde redan på 1950-talet är hackslogen mycket välhävdad och vegetationen ännu fullt representativ.

4 MOSSELBUO

Mosselbuo är ett av de största och kanske också det äldsta fäbodstället i socknen. Det omnämns redan 1548 och 1557 uppgick antalet sommarbetande kor till 45. Det kallades 1664 ”Fagerberget” och hade då 8 brukare från ”Mååsel” (Mossel). Vid storskiftet 1806-12 fanns inte mindre än 59 delägare och den brukade jorden var hela 422 tunnland och 1 kappland. Mosselbuo brukades för fäboddrift ända in på 1980-talet. Stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar.

I en brant sydslutning på Nordanberget ligger denna mycket stora och utspridda fäbod. Höjdskillnaden mellan de högsta och lägsta delarna av Mosselbuo är över 60 meter. Fäbodstället är uppdelat i flera husgrupper som numera är åtskilda av skog.

Vid ”Stafbergs stannsta”, en av många platser där vallpojkar och vallflickor rastade när de vallade djuren, ska blixten ha dödat en hop kor.



Fäbodar i Floda socken

Mosselbuo klassas som ett område med stort kulturhistoriskt och miljömässigt värde: Vid inventeringen av Dalarnas ängs- och betesmarker 1988-90 konstaterades att de rester som finns kvar av slåttervegetationen har mycket lång kontinuitet och är av högt värde.

5 SANDVIKEN

I 1664 års fäbodförteckning nämns inte Sandviken, anledningen är att det då var en by. Sandviken räknas som en av socknens äldsta boplatser. Vid storskiftet 1806-12 hade Sandviken 12 delägare, varav 8 från Syrholn, 3 från Kyrkbyn och 1 från Holsåker. Sandviken brukades för fäboddrift ända in på 1950-talet. Delar av ursprungsbebyggelsen från 1600-talet och tidigare finns kvar.

Fäbod med litet ovanligt läge vid Flosjöns strand. Den ursprungliga fäbodbebyggelsen ligger samlad nära stranden. Den öppna marken består i huvudsak av åker och vallodlingar, vidare finns några lövskogsdungar. Vid Flosjöns strand är det en fin badplats.

På 1500-talet byggde och bodde makarna Jon och Britta Nilsson i Sandviken. Deras söner, Olof och Halfvar, var också fastboende i "byn". Olof flyttade 1672 och efter Halfvars död 1683 flyttade hans änka till byn Hagen.

Fortfarande brukas jorden i Sandviken, sedan en tid tillbaka finns åter fastboende i fäbodstället/byn.

6 FLOBERGET

Floberget omnämns 1664 och hade då 9 brukare, alla från Kyrkbyn. Vid storskiftet 1806-12 hade Floberget 27 delägare, varav 11 från Syrholn, 7 från Holsåker, 6 från Kyrkbyn och 3 från Sälje. Övre delen av fäbodstället kallas Rundberget, den nedre Digerberget. Floberget brukades för fäboddrift ända in på 1960-talet, men djurhållningen återupptogs 1979. Stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar.

Fäbodställe i brant sydsluttning, uppdelad på 2 klungor med spridda gårdar. Den övre klungan kallas Rundberget och den nedre Digerberget. Rundberget är en liten fäbodtäkt i högt läge, nära bergets topp. Digerberget ligger längs vägen och där finns några mindre gläntor.

Många sägner finns knutna till dessa fäbodar. Här finns några av socknens mest berömda källor, bland andra "Heingälla" och "Heliga Trefaldighetskällan". På trefaldighetsnatten skulle man här "dricka hälsa" och offra en slant. En tredje källa går under namnet "Brännvinshåla", enligt sägnen är källan fylld med brännvin på julnatten. En annan sägnen handlar om en silvergruva i närheten av Kringelholstallen som tillhör de kraftigaste i socknen.

Enligt folklivsforskaren och författaren Karl-Erik Forsslund ansågs Floberget förr vara en omtyckt hemvist för Rånda, även kallad Skogsfrun. I sin bok om Floda berättar Forsslund att Flodaborna var övertygade om att Rånda brukade fähusen i Floberget när ägarna och deras djur var nere i bygden.

Floberget bedöms som värdefullt ur kulturhistorisk och miljömässig synvinkel.

7 BUGELBERGET

I 1664 års fäbodförteckning nämns inte Bugelberget. Vid storskiftet 1806-12 hade Bugelberget 9 delägare, varav 5 från Hagen, 3 från Tallriset och 1 från Sunnanbyn.

Bugelberget låg på Risbergets sydsydväst-sluttning och av fäboden återstår endast några odlingsrösen.



Fäbodar i Floda socken

8 VÅLBERGET

Vålberget, som är byn Hagens fäbodställe, nämns inte i 1664 års fäbodförteckning. Vid storskiftet 1806-12 hade Vålberget 20 delägare varav alla från Hagen. Stora delar av ursprungsbebyggelsen finns kvar varav flera av timmerbyggnaderna är mycket gamla och de äldsta bevarade stugorna lär vara från 1600-talet. Vålberget brukades för fäboddrift till mitten av 1970-talet.

Fäboden ligger mycket vackert på toppen av berget, med fin utsikt. Den består huvudsakligen av 2 gårdsklångor som åtskiljs av en granskogsbevuxen svacka.

En vål är detsamma som en hög eller hop av ris eller sten. Med hänsyn till Vålbergets läge skulle det kunna tyda på att här har funnits en så kallad vårdkase som förr i tiden användes, inte minst i orostider, när invånarna i olika byar signalerade till varandra med hjälp av eld.

I närheten av Vålberget ligger Trollkäringsholarna, enligt sägnen ska där ha bränts trollpackor på bål.

Vålberget klassas som ett område med stort kulturhistoriskt och miljömässigt värde.

9 NYBERGET

Trots namnet är Nyberget, som brukats av invånarna i Hagen, ett gammalt fäbodställe. Det nämns i skrift redan 1664 och kallades då "Nybärga", har även i några sammanhang kallats "Lövvåla". Vid storskiftet 1806-12 hade Nyberget 30 delägare varav 29 från Hagen och 1 från Sälje.

En gång i tiden var Nyberget en stor fäbod. Fäbodstället var en tid uppdelat i 2 gårdsgrupper och slåttermarken var så stor att familjen Perjons (enligt Krus-Anna och Perjons Britta) fick ägna 6 veckor åt hackslåttern. Enligt uppgift lär en av stugorna ha legat precis på sockengränsen mellan Floda och Gagnef, stugägarna kokade gröten i Floda och åt den i Gagnef.

Enligt en gammal sägen ska jägaren och fågelsnararen "Rännargubben" ha flyttat från Nyberget till Vålberget sedan han vid upprepade tillfällen blivit ofredad av Rånda.

Nyberget är en övergiven fäbod och av ursprungsbebyggelsen återstår endast 2 stugor. Skogen har återtagit det mesta av den mark den en gång förlorade till arbetsamma människor och fäbodbruk.

10 HAG RISÅSA

I 1664 års fäbodförteckning nämns inte Hag Risåsa. Vid storskiftet 1806-12 hade Hag Risåsa 16 delägare, varav 12 från Hagen och 4 från Sälje.

Hag-Risåsa är en övergiven fäbod som ligger i en västsluttning. I dag återstår endast några husgrunder av den ursprungliga bebyggelsen. Skogen har återtagit det mesta av den mark den en gång förlorade till arbetsamma människor och fäbodbruk.

11 RISÅSA

"Rijsåhsen" omnämns 1664 och hade då 9 brukare. Vid storskiftet 1806-12 hade Risåsa 33 delägare, varav 6 från Sälje vid Risåslindorna samt ytterligare 27 vid By-Risåsa. Av dessa var 10 från Tallriset, 9 från Forsgårdet, 6 från Sunnanbyn och 2 från Hagen. Risåsa brukades för fäboddrift till mitten av 1970-talet. Andra delar av Risåsa benämns Lortlindorna och Vålsveden. Stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar.



Fäbodar i Floda socken

Ett högt beläget fäbodställe med en betagande utsikt som nås via en slingrande skogsväg. Här ligger både Risåsen och Höglinda med vardera flera gårdsklungor. I Risåsen ligger byggnaderna glest och i Höglinda tät. Risåsas högsta punkt om ca 440 meter över havet finns i Höglinda.

Kring Risåsa fanns förr många ”stannstaôr” (rastplatser). Bland de många sägner och berättelser som är förknippade med Risåsa kan nämnas sägnen om den rike och mäktige Höglind-gubben och hans silverskatt.

Vålsveden är ett torp som bedöms ha stort kulturhistoriskt och miljömässigt värde. I Risåsa finns områden som vid inventeringen av Dalarnas ängs- och betesmarker 1988-90 bedömdes vara av oskattbart värde genom lång hävdkontinuitet, god skötsel och en ovanlig vegetationstyp.

12 FAGERBERGET

”Fagerbäret” omnämns 1664 och hade då 5 brukare. Vid storskiftet 1806-12 hade Fagerberget 37 delägare, varav 26 från Björboby, 6 från Källbäcken, 4 från Svedjebyn och 1 från Bäckbyn. Fagerberget brukades för fäboddrift till mitten av 1960-talet. Stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar. En del av bebyggelsen har en fäbodhistoriskt ursprunglig prägel med månghussystem.

Fäboden är glest utspridd på en höjdpåsar med litet olika lutningar – mest svaga västsluttningar, men några täkter sluttar mer åt söder.

När järnvägen mellan Björbo och Nyhammar byggdes 1905-1907 bodde flera rallare i Fagerberget och deras namn och vissa anteckningar, skrivna med pennor eller skurna med kniv, finns ännu bevarade på väggarna på flera stugor.

Äldre stugägare minns fortfarande det åskliknande ljudet när hästhoparna från Gagnef galopperade över bergshällorna längs den noggrant inhägnade fäbodvägen. Det var i slutet av 1920-talet och de ”sommarlediga” Gagnefshästarna var i allmänhet ett 20-tal.

Slätterängarna i Fagerberget bedömdes vid inventeringen av Dalarnas ängs- och betesmarker 1988-90 vara av stort värde genom långvarig kontinuitet samt representativ och varierande vegetation med intressant flora.

Gårdsklasen Svedjebodarna har i en kulturhistorisk miljöanalys bedömts vara av riksintresse. Här finns också många gamla fäbodristningar i timmerväggarna.

I nära anslutning till Fagerberget ligger det lilla och vackra stationssamhället Salån samt rester efter en mindre såg, som drevs av vattnet i den å som gett stationssamhället dess namn.

13 SÄLBUO med Prästbuo

Sälbuo är ett av socknens största och äldsta fäbodställen. 1664 kallades den ”Sälliebogan” och brukades av kyrkoherden Sacarias, 3 från Sunnanbyn och 6 från Hagen. Vid storskiftet 1806-12 fanns här 43 delägare på 242 tunnland och 9 kappland. 22 delägare kom från Forsgårdet, 12 från Hagen, 6 från Tallristet, 2 från Svedjebyn och 1 från Sunnanbyn samt ”Prästbuo”. I Sälbuo har även funnits ett kalkbrott. Stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar.

Fäboden har en lite ovanlig placering nära Västerdalälven och nära bebyggelse. Fäboden ligger i svag nordvästsluttning med bebyggelsen huvudsakligen jämt spridd över täkten. Den gamla fäbodstigen har



Fäbodar i Floda socken

omvandlats till en bilväg som slingrar sig igenom hela fäbodstället, ett 50-tal byggnader varav de flesta är omålade. Några av gårdarna är ålderdomliga och med många uthus och gärdesgårdar. Rödmålning och påbyggda verandor är avvikande inslag. Öppen täkt med odlingsrösen runt byggnaderna.

Fäbodställen med ålderdomlig prägel och närhet till andra byar. Ett område med kulturhistoriskt och miljömässigt värde. Ett bevarande är angeläget.

”**Prästbuo**”, som i fäbodförteckningar inräknas i Sälbuo, är Floda församlings fäbodställe. Prästbuo som ligger i södra änden av Källbäcken och har de senast åren pietetsfullt renoverats, är mycket väl värt ett besök.

14 SKÄRKLACKEN

Skärklacken är ett gammalt fäbodställe som omnämns 1664. Vid storskiftet 1806-12 hade Skärklacken 23 delägare, varav 1 från Holsåker, 5 från Bäckbyn, 1 från Svedjebyn, 7 från Sälje, 1 från Hagen, 3 från Sunnanbyn, 1 från Tallriset och 4 från Forsgårdet. Skärklacken brukades för fäboddrift till mitten av 1950-talet. Enligt vad som berättats fanns det som mest 250 kor på Skärklacken. Delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar.

Fäbod med något ovanligt läge i djup dalgång.

Vid sekelskiftet (1900) bestod Skärklacken av 22 gårdar. Storhetstiden inföll i början av 1900-talet då järnvägen byggdes genom dalgången och ”klöv” fäbodstället. De flesta av stugorna nyttjades som rallarbostäder och ”rallarbyn” kunde till och med stoltsera med en egen affär.

Skärklacken har varit ett stort och betydande fäbodställe med både ålderdomliga och vackra gårdar. De flesta gårdarna är nu tyvärr borta och inte mycket märks av fäboden.

15 TYRSBERGET

”Tyrtsbäret” omnämns 1664 och hade då 4 brukare. Vid storskiftet 1806-12 hade Tyrtsberget 26 delägare, varav 3 från Ovanmejdalen, 9 från Handbacken och 14 från Björboby. Tyrtsberget brukades för fäboddrift till mitten av 1970-talet. Stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar.

Fäboden är uppdelad i 2 gårdsklunor – den norra ligger i en brant sydsluttning medan den södra är belägen i en mjukt välvd västsluttning. I väster sluttar berget undan ganska brant och detta gör att utsikten blir vidsträckt. Bebyggelsen är spridd i den norra delen. I den södra delen är gårdarna huvudsakligen placerade högst upp längs fägatan med slogarna i västsluttningen nedanför.

När delägarna ”buffrade” till Tyrtsberget gick de över skogen och berget Mejdåsen med djuren. På senare år fraktades tyngre och mer skrymmande förnödenheter per häst och vagn via Skärklacken och längs en kärrväg över de branta backarna i ”Jysbärje” och Råskberget.

Efter den gamla fäbodvägen över åsen finns den gamla sägenomspunna Finn-Saras hälla. Enligt en legend ska gumman, som levde vid sekelskiftet, ha stannat för att vila vid hällan - varvid hennes bakdel efterlämnade ett tydligt och ännu synligt avtryck i stenen.

Vid inventeringen av Dalarnas ängs- och betesmarker 1988-90 gladdes inventerarna över att Tyrtsbergets slåtterängar var i god hävd, hade en långvarig kontinuitet och en representativ vegetation.



Fäbodrar i Floda socken

16 LÖVBERGET

”Löfbärke” omnämns 1664 och hade då 5 brukare. Den rikliga tillgången på skogsbyte ledde till att fäbodstället växte. Vid storskiftet 1806-12 hade Lövberget 54 delägare, varav 10 från Källbäcken, 12 från Gåsholmen, 2 från Ovanmejdalen, 11 från Handbacken, 9 från Forsen och 10 från Björboby. Stora delar av den knuttimrade ursprungsbebyggelsen, varav flera byggnader från 1600-talet och tidigare, finns kvar. Lövberget brukades för fäboddrift till 1960.

Lövberget, som tillhör Floda sockens största fäbodställen, är uppdelat i gårdsklasarna Kvarnvålen, Lövberget, Finnindorna och Forsbodarna. Lövbergets fäbod ligger högt på det 359 m höga Lövbergets ostsluttning, med vid utsikt.

Många är berättelserna om Lövbergsoriginalet och enstöringen Truls-Lasse Holmström, född 1857. Han var under en följd av år fastboende i Lövberget. I boken ”Det gamla Floda” berättar E R Gummerus att när Truls-Lasse ”kom på tvären med folket i Lövberget, då kunde han gå efter mjölk ända till Tyrsberget, Fagerberget och Lövsjön, hellre än hos grannarna”.

Vid inventeringen av Dalarnas ängs- och betesmarker 1988-90 konstaterades att det i Lövberget finns ett par ängar i god hävd och med mycket lång hävdkontinuitet. I en kulturhistorisk miljöanalys beskrivs Lövberget som ett område med kulturhistoriskt och miljömässigt värde.

17 ORSBERGET

I 1664 års fäbodförteckning omnämns inte Orsberget, som sannolikt anlades under 1700-talet. Vid storskiftet 1806-12 hade fäbodstället 9 delägare, vara 6 från Holsåker, 2 från Kyrkbyn och ytterligare någon som ej identifierats. Orsberget brukades för fäboddrift till början av 1950-talet.

Orsbergets är en avlägset belägen fäbod i sydvästra hörnet av socknen. Fäboden ligger på nord-nordostsluttningen av berget, med samma namn, ner mot sjön Orsen.

”Buffringvägen” till Orsberget var 2,5 mil och vandringen brukade ta 7-8 timmar. Just det stora avståndet ledde till att fäboddriften upphörde relativt tidigt. Människorna och djuren tog sig relativt lätt till Orsberget men med alla förnödenheter och redskap var det besvärligare. De fick först fraktas med häst och kärra till Lövberget, sedan klövjas till Orsens strand för att därefter ros över sjön och slutligen klövjas uppför Orsbergets sluttning.

I dag finns bara en av de gamla fäbodstugorna kvar. Men de långa och numera mosstäckta stengårdsgårdarna och rösen vittnar om forna tiders enorma odlargärning. Vid storskiftet uppgick den brukade arealen till 51 tunnland och 8 kappland.

Förklaringar till några angivna ytmått

För några buôr har angetts några gamla ytmått - tunnland och kappland. Här kommer förklaring över hur stora dessa är i kvadratmeter:

Tunnland gammalt ytmått för åkerjord = 4 936 kvadratmeter.

- Ursprung, den areal en tunna utsäde räckte till.

Kappland gammalt ytmått för åkerjord = 154 kvadratmeter.

- Kan också anges som 1/32 tunnland.



Fäbodrar i Floda socken

Karta för att hitta till olika fäbodrar, buôr.

En bra karta för att hitta till olika fäbodrar är Friluftsrämmandets karta:

- VANDRINGSLEDER OCH KANOTLEDER I GAGNEFS KOMMUN.

Kartan finns att köpa på Turistbyrån i Djurås, Hemslöjden i Dala-Floda, Holmans i Björbo, Vildmarksgrosisten i Mockfjärd och från Friluftsrämmandet i Gagnef 0241 – 62 100.

Litteraturförteckning

Underlag till denna sammanställning över fäbodrar i Floda socken har sammanställts och bearbetats från underlag som hämtats från nedanstående litteraturförteckning. Vidare har uppdatering skett genom intervjuer med personer med kännedom om fäbodrar i Floda Socken.

Litteraturförteckning:

- | | |
|------------------------------------|--------------------|
| • DET GAMLA FLODA | E.R. Gummerus |
| • KULTURMILJÖER I GAGNEFS KOMMUN | Dalarnas museum |
| • FÄBODMILJÖER I GAGNEFS KOMMUN | Örjan Spansk |
| • <i>Fäbodrar i Gagnefs Kommun</i> | Gagnefs turistbyrå |